

Stöd till brottsoffer- verksamhet för homosexuella, bisexuella och transpersoner

Slutredovisning av statsbidrag 2008–2010

Citera gärna Socialstyrelsens rapporter och uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att man måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Artikelnr 2011-5-30

Publicerad www.socialstyrelsen.se, maj 2011

Förord

Socialstyrelsen har på uppdrag av regeringen fördelat 6 130 000 kronor under åren 2008–2010 till frivilligorganisationer. Statsbidraget har fördelats till verksamheter som ger stöd till brottsoffer som utsatts för våld i samkönade relationer. Syftet med statsbidraget är att bidra till en höjd ambitionsnivå i arbetet mot mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Socialstyrelsen har i uppdrag att redovisa och följa upp hur de ekonomiska medlen har använts.

Rapporten har utarbetats av Malin Bruce. Eldrid Röine har bistått med underlag. Ansvarig chef för uppdraget har varit Ann Holmberg, avdelningen för Statistik och utvärdering, enheten för uppföljning.

Lars-Erik Holm
Generaldirektör

Innehåll

<i>Förord</i>	3
<i>Sammanfattning</i>	7
<i>Inledning</i>	8
Uppdraget	8
Bakgrund	8
Våld i nära relationer, samkönat partnervåld och hatbrott	8
Pågående arbete med våldsutsatta hbt-personer	9
Underlag inför redovisningen	10
<i>2010 års statsbidrag</i>	11
Redovisning av statsbidrag 2010 för RFSL	11
Redovisning av statsbidrag 2010 för BOJ	12
<i>Verksamhets- och ekonomisk redovisning för frivilligorganisationer 2008–2010</i>	14
2008 års medel beviljades till fyra frivilligorganisationer	14
2009 års medel beviljades till två frivilligorganisationer	15
2010 års medel beviljades till två frivilligorganisationer	15
<i>Socialstyrelsens bedömning</i>	16
<i>Referenser</i>	17
<i>Bilaga 1 RFSL:s brottsofferjours ekonomiska uppföljning 2010</i>	18
<i>Bilaga 2 BOJ:S ekonomiska uppföljning</i>	19

Sammanfattning

Socialstyrelsen bedömer att regeringens satsning 2008–2010 på brottsofferverksamhet för homosexuella, bisexuella och transpersoner (hbt-personer) som utsatts för våld i nära relationer bidragit till att brottsofferjourerna har fått en ökad kompetens, en ökad kunskap hos hbt-personer om våld i nära relationer och att stöd till de våldsutsatta har blivit bättre.

Socialstyrelsen har regeringens uppdrag att fördela statsbidrag till frivilligorganisationer som främjar brottsofferverksamhet till hbt-personer som utsatts för våld i nära relationer. Totalt har 6 130 000 kronor betalats ut för åren 2008–2010 till de organisationer som beviljats medel och detta är en slutrapport. År 2008 betalades sammanlagt 1 100 000 kronor ut till Riksförbundet för homosexuellas-, bisexuellas- och transpersoners rättigheter (RFSL), Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS) och Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR). Syftet var att förbättra bemötandet av de personer som kontaktar kvinnojourer, brottsofferjourer och andra verksamheter som vänder sig till våldsutsatta hbt-personer.

År 2009 beviljades RFSL 2 200 000 kronor till olika delprojekt i syfte att öka kompetensen om våld i samkönade relationer, öka kunskapen om vilket stöd RFSL:s brottsofferjour erbjuder samt etablera ett skyddat boende. Samma år, 2009 beviljades BOJ 300 000 kronor för att ta fram ett utbildningsmaterial om hbt-personer utsatta för våld i nära relationer.

År 2010 beviljades RFSL 2 566 500 kronor i syfte att stötta hbt-personer som utsatts för hatbrott eller våld från närstående person. BOJ beviljades samma år 111 500 kronor för att öka informationsinsatserna dels till våldsutsatta hbt-personer och dels för att öka de lokala brottsofferjourernas kompetens.

Sammanfattningsvis visar uppföljningen av frivilligorganisationerna att satsningen uppnått sitt syfte.

Inledning

Uppdraget

I enlighet med regleringsbrev för 2008, 2009 och 2010 har Socialstyrelsen fördelat medel till frivilligorganisationer som genomfört verksamhet för homosexuella-, bisexuella- och transpersoner (hbt-personer) som utsatts för våld i nära relationer. Uppdraget ingår i regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (Skr. 2007/08:39). År 2008 fördelades 1 100 000 kronor, år 2009 2 500 000 kronor och år 2010 2 678 000 kronor. Statsbidragen har följts upp vid två tidigare tillfällen 2008 och 2009. Slutredovisningen av hela satsningen görs i föreliggande rapport, inklusive redovisning av 2010 års medel. Rapporten ska lämnas till regeringen senast den 31 maj 2011.

Bakgrund

Regeringen har i handlingsplanen redogjort för sin syn på hur våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer ska bekämpas. En av satsningarna var att rikta statsbidrag till frivilligorganisationer som ger konkret stöd till hbt-personer som utsatts för våld eller hot i nära relationer. Detta ska även bidra till en ökad medvetenhet hos hbt-personer om våld i nära relation och ökad kompetens hos ideella kvinno- och brottsofferjourer.

Våld i nära relationer, samkönat partnervåld och hatbrott

Våld i nära relation inkluderar både psykiskt-, fysiskt- eller sexuellt våld som kan förekomma mellan närstående. Det lyfter fram de särskilda konsekvenser som våld i nära relationer innebär och därmed även de åtgärder som behöver vidtas för alla berörda parter, till skillnad från det våld som utövas av t.ex. okända förövare på allmän plats. Våld i nära relationer innefattar alla slags relationer mellan närstående såsom heterosexuella par, samkönade par, syskonrelationer och andra familje- och släktrelationer [1].

Samkönat partnervåld definieras som homosexuella, bisexuella eller transpersoner som utsätts för psykiskt-, fysiskt- eller sexuellt våld av sin partner.

Psykiskt våld kan innebära att partnern vill kontrollera vad den andre gör, var han eller hon är och med vem. Ekonomisk kontroll är också exempel på psykiskt våld och kan exempelvis innebära att partnern lånar pengar utan att betala tillbaka eller kräver att de gemensamma utgifterna betalas av den våldsutsatta. Isolering är ett annat exempel på psykiskt våld, som kan innebära att bli hindrad i att ha ett socialt umgänge med vänner och familj. Även att bli kritiserad av sin partner för hur man exempelvis klär sig, talar, tänker,

vad man önskar sig och vem man umgås med är psykiskt våld [2]. Fysiskt våld kan vara ett våldsamt uppträdande genom att kasta saker med avsikt att skada, knuffa, dra i håret, bita, riva, hålla fast eller slå och sparka. Det kan också innebära att hota med kniv eller andra tillhyggen [3]. Sexuellt våld innefattar att våldet utgörs av både påtvingade sexuella handlingar, fysiskt våld mot genitalierna, att bli tvingad till otrohet, att tvingas titta på pornografi och att tvingas till sex mot sin vilja [1].

Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att stark kontroll utövas mot någon i familjen eller i den sociala gemenskapen med hänvisning till den skam familjen eller gemenskapen drabbas av om någon bryter mot normen, hederskodexen som gäller för gruppen [4].

Hatbrott är när någon person utsätter en annan person för ett brott där bristande respekt för de mänskliga rättigheterna och människors lika värde sker utifrån dennes religion, etniska bakgrund, sexuella läggning eller könsöverskridande identitet [5]. Det är själva motivet till brottet som är avgörande för om det är ett hatbrott, inte den brottsliga gärningen. 2009 identifierades hatbrottsmotiv i ca 5800 anmälningar. I 4120 anmälningar var motiven främlingsfientliga eller rasistiska. Homofobiska, bifobiska och heterofobiska motiv fanns i 1060 anmälningar, därefter antireligiösa motiv (islamofobiska, antisemitiska och övriga antireligiösa) i ca 600 anmälningar och transfobiska motiv i 30 anmälningar [5].

Antalet hbt-personer som utsätts för våld i nära relationer är svårt att uppskatta eftersom uppgift om hur många som lever i en samkönad relation saknas [1, 6]. En svensk studie om samkönat partnervåld visar dock att närmare 25 procent av de tillfrågade uppger sig vara utsatta för psykiskt-, fysiskt- eller sexuellt våld av sin tidigare eller nuvarande partner [4].

Pågående arbete med våldsutsatta hbt-personer

Det finns i dag frivilligorganisationer som arbetar med stöd till våldsdrabbade hbt-personer. Några av dem är Riksförbundet för homosexuellas-, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL), Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS), Sveriges kvinnojourers riksförbund (SKR), Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ), Riksorganisationen mot sexuella övergrepp (HOPP) och Män för jämställdhet. Därutöver finns det kommunala jourer och webbplatser med information till brottsoffer. Det har dock varit svårt för hbt-personer att söka hjälp t.ex. för män som utsätts för våld i samkönade relationer. Den hjälp och det stöd som finns att tillgå för personer som drabbats av våld i nära relation är uppbyggd utifrån ett heteronormativt perspektiv [4]. Hbt-personer som brottsoffer är mycket mer utlämnade och har svårt att få stöd från myndigheter. Som exempel kan nämnas att skyddat boende för män är näst intill obefintligt, vilket kan jämföras med lesbiska- och bisexuella kvinnor som kan söka hjälp på kvinnojourerna i kommunerna. Frivilligorganisationerna erbjuder i sina verksamheter varierande grad av stöd till våldsdrabbade och bidrar till ökad kunskap om våld i nära relationer, som t.ex. våld i samkönad parrelation och hedersrelaterat våld hos andra aktörer i samhället såsom polis, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Yrkesverksamma som möter våldsutsatta kvinnor (här hbt-personer), deras barn och förövare behöver kunskap om våld i nära relation för att kunna upptäcka, ge ett bra bemötande och för att kunna arbeta förebyggande [7]. Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet har kartlagt om våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer beaktats i grundutbildningar vid universitet och högskolor i en rapport från 2010 [8]. Resultatet visar att endast vart tredje universitetsprogram undervisar om mäns våld mot kvinnor på grundutbildningen och ännu färre om våld i samkönad relation, hedersrelaterat våld eller förtryck. Alla utbildningsprogram för poliser, barnmorskor och officerare har undervisning om mäns våld mot kvinnor. Rapporten framhåller betydelsen av att få kunskap kring våld i nära relation under grundutbildningen. En möjlig väg enligt studien är att skriva in det i examensordningen för att säkerställa att kunskapsnivån grundläggs redan under utbildningstiden. Detta skulle långsiktigt kunna bidra till förbättrad kompetens i samhället för att kunna bemöta och ge stöd till våldsutsatta hbt-personer.

Underlag inför redovisningen

Underlag till slutrapporten är de projektansökningar och återrapporteringar som de aktuella frivilligorganisationerna lämnat från åren 2008, 2009 och 2010. Vidare har för varje återrapportering uppföljningssamtal med de aktuella frivilligorganisationerna genomförts. Uppföljningen av statsbidraget för 2010 har inte tidigare redovisats och beskrivs därför mer ingående i följande kapitel.

2010 års statsbidrag

Inbjudan om att ansöka om medel 2010 utgick till åtta rikstäckande organisationer på området: BOJ, RFSL, ROKS, SKR, HOPP, Mansmottagningen mot våld i Uppsala, Män för jämställdhet och Riksorganisationen Sveriges professionella kriscentra för män.

Två ansökningar om projektmedel från BOJ och RFSL inkom till Socialstyrelsen.

BOJ ansökte för projektet ”Kompetensutveckling inom BOJ om våld i samkönade parrelationer och informationsinsatser till våldsutsatta lesbiska-, homosexuella-, bisexuella- och transpersoner (lhbt-personer) om våld i nära relationer”. För detta beviljades 46 500 kronor. Därutöver beviljades 65 000 kronor i en tilläggsansökan som avsåg oanvända och återbetalda statsbidrag från 2009. Totalt erhöll BOJ 111 500 kronor i statsbidrag 2010.

RFSL inkom med en ansökan som rörde medel för att bedriva verksamhet så att hbt-personer inklusive unga hbt-personer ska ha någonstans att vända sig om de utsätts för hatbrott eller våld från en närstående. Dessa personer ska veta vart de kan vända sig och att det stöd som erbjuds ska hålla hög kvalitet.

För detta ansökte RFSL om 2 500 000 kronor och beviljades 2 453 500 kronor. En tilläggsansökan om 113 000 kronor gjordes gällande oanvända och återbetalda statsbidrag från 2009. Totalt erhöll RFSL 2 566 500 kronor i statsbidrag 2010.

I maj 2010 betalade Socialstyrelsen ut totalt 2 675 000 kronor till BOJ och RFSL inklusive de återbetalda medlen från 2009.

Redovisning av statsbidrag 2010 för RFSL

RFSL har beviljats medel för följande fem delprojekt:

1. Höja medvetenheten och kunskapen i hbt-samhället avseende förekomst av våld i samkönade relationer, hatbrott och s.k. hedersrelaterat våld samt det stöd som erbjuds av RFSL:s brottsofferjour.
2. Underhålla, vidareutveckla och utvärdera det skyddade boendet för hbt-personer.
3. Utveckla och bedriva samverkansprojekt med andra aktörer som BOJ, ROKS, SKR och HOPP.
4. Utveckla samarbete med liknande organisationer i Europa för områdena våld i samkönade relationer och hatbrott.
5. Sprida kunskap om våld i samkönade relationer och hatbrott till relevanta aktörer.

RFSL:s brottsofferjour har haft drygt 100 kontakter där hälften av brottsoffren var utsatta för hatbrott och ungefär en tredjedel var utsatta för partner-

våld. De övriga kontaktorsakerna har varit relaterade till hedersrelaterat våld, sexuella övergrepp och asylsökande hbt-personer.

RFSL:s egen kännedomsundersökning visar att medvetenheten och kunskapen hos hbt-personer om våld i samkönade relationer ökat från 34 procent 2008 till 53 procent 2011. Dock visar resultatet att RFSL:s mål där 70 procent av hbt-gruppen skulle känna till brottsofferverksamheten inte uppnått men resultatet måste ändå anses som en stor framgång. I uppföljningssamtal med RFSL:s brottsofferjour diskuterades vikten av kommande lansering av hemsida för unga hbt-personer under våren 2011. Denna grupp är i särskilt behov av ökad kunskap om vart de kan vända sig om de blivit utsatta för våld. Hälften av de hbt-personer som sökt hjälp och stöd hos RFSL:s brottsofferjour 2010 är personer som blivit utsatta för hatbrott, varför RFSL har erfarenhet och kunskap att hantera även dessa brottsoffer.

Det skyddade boendet har varit en viktig del i RFSL:s verksamhet. Deras interna utvärdering visar att sex personer med behov av skyddat boende stått för totalt 360 boendedygn. För att det skyddade boendet ska användas och fungera har det varit viktigt med en god hbt-kompetens, god samverkan med andra aktörer, anonymitet, hög tillgänglighet och snabba insatser. Vid några tillfällen fick hjälpsökande hänvisas till kvinnojourer då boendet varit fullbelagt.

RFSL har samverkat med BOJ, ROKS, SKR och HOPP och bidragit med sin kunskap genom utbildning under en helg i oktober 2010. Dessa frivilligorganisationer har också samverkat under Pridefestivalen med gemensamma aktiviteter. RFSL har genomfört fem seminarier om samkönat partnervåld och hatbrott för 50 deltagare vid varje tillfälle. RFSL:s brottsofferjour har föreläst, utbildat och tagit emot studiebesök och sammanlagt nått drygt 2000 personer från exempelvis högskolor, kommuner och kvinnojourer.

Även omfattande annonskampanjer har bedrivits bl.a. ”Om livet inte längre är en schlager” i tunnelbanan under Pridefestivalen, men också riktad annonsering till aktuella målgrupper i tidningen ”Kom ut”, samt annonsering på s.k. communities för hbt-personer. Arbetet med att ta fram en internetsajt för unga hbt-personer är i slutfasen. Lanseringen sker under våren 2011. Kontakter med socialtjänst och polis har tagits för att sprida information.

RFSL deltar i ett internationellt samarbete i EU-projektet Daphne III om att bryta tabun om kvinnors våld mot kvinnor och att utvärdera metoder för att förebygga partnervåld. RFSL har även arbetat mot hatbrott tillsammans med liknande organisationer i Europa för att ta fram utbildningsmaterial riktad till polis samt arrangera en konferens.

Resultatet av uppföljningen visar att RFSL nått sina olika delprojekts mål och därmed det övergripande syftet. De har erbjudit konkret stöd till hbt-personer, bidragit till ökad medvetenhet och kompetens inom ideella kvinno- och brottsofferjourer och även stöttat andra aktörer, såsom polis, socialtjänst och hälso- och sjukvårdspersonal.

Redovisning av statsbidrag 2010 för BOJ

Projektet ”Informationsinsatser till våldsutsatta lhbt-personer” syftar till att öka medvetenheten hos målgruppen om våld i nära relationer. Fler ur denna

grupp ska även få kunskap om att de kan vända sig till BOJ för stöd och information. Att öka kunskaps- och kompetensutvecklingen inom brottsofferjourerna genom kontinuerlig vidareutbildning kring hbt-personers utsatthet för våld i nära relationer var också ett mål för verksamheten. För att uppnå detta tog BOJ fram ett utbildningsmaterial "Det ingen vill se. En bok om våld i samkönade parrelationer" och underlag för en studiecirkel. För det erhållna statsbidraget 2010 genomförde BOJ studiecirkelarna.

Av BOJ:s återrapportering framgår att de har genomfört alla planerade projekt men i varierande omfattning. Endast elva av de cirka 60 planerade studiecirkelarna i de lokala jourerna genomfördes. Orsaken som anges är dels att utbildningsmaterialet blev försenat och dels att det är svårt att nå ut i de lokala jourerna. I de lokala jourerna kan det råda en "trängsel" när det gäller att skaffa tid och utrymme för ytterligare ett vidareutbildningsområde. Att ha specialkompetens på ännu ett område har även mötts med försiktighet och tvivel om att upprätthålla tillräcklig kompetens. De lokala jourer som ändå genomgått utbildningen finns geografiskt spridda i landet.

BOJ har genomfört flera aktiviteter för att öka medvetenheten om våld i nära relationer och har bl.a. informerat på Pridefestivalen, annonserat i tidningar för målgruppen, bistått med informationsmaterial, annonsering och information i medlemsutskick till alla lokala jourer.

BOJ har vid återrapporteringssamtal lyft det rikstäckande behovet av tillgång till expertkunskap som kan bistå jourerna med föreläsningar och fördjupande samtal. Expertkunskapen kan bestå av antingen att vidareutbilda medarbetare inom BOJ eller att det finns externa personer med den efterfrågade kompetensen. Ytterligare ett utvecklingsområde som framkommit är att fokusera på män som är utsatta för våld i nära relationer, eftersom dessa har en ytterst begränsad möjlighet att få hjälp av samhället med både stöd och skyddat boende.

Socialstyrelsen har efterfrågat uppgifter på antal hbt-personer som kontaktat BOJ. Då den statistik som BOJ själv samlar in utifrån sina kontakter med brottsoffer saknar uppgifter om sexuell läggning eller könsöverskridande identitet, kan antalet hjälpsökande hbt-personer inte anges för 2010.

BOJ har uppfyllt målen med informationsinsatser till våldsutsatta hbt-personer och kunskaps- och kompetensutveckling inom brottsofferjourerna genom vidareutbildning kring hbt-personers utsatthet. Dock har endast ett fåtal utbildningar genomförts jämfört med vad som planerats.

Verksamhets- och ekonomisk redovisning för frivilligorganisationer 2008–2010

De ekonomiska medel som Socialstyrelsen utbetalat till frivilligorganisationerna 2008–2010 finns redovisade i tabell 1 nedan. Totalt har 6 130 000 kronor betalats ut. Det första året beviljades fyra frivilligorganisationer RFSL, ROKS, SKR och BOJ medel för ett gemensamt projekt. Tabellen visar att RFSL och BOJ ansökt alla år och också beviljats medel. År 2008 förbrukades inte alla erhållna medel (178 000 kronor). Dessa betalades tillbaka till Socialstyrelsen i samband med återrapporteringen 2009. De kvarvarande och återbetalda medlen kunde ansökas om i en tilläggsansökan som Socialstyrelsen gick ut med 2010 till berörda frivilligorganisationer. RFSL och BOJ ansökte och fick 113 000 kronor respektive 65 000 kronor och medlen redovisades tillsammans med 2010 års erhållna statsbidrag (se bilaga 1 och 2).

Tabell 1. Statsbidrag fördelade 2008–2010 till frivilligorganisationer

Ar	Organisation	Beviljade statsbidrag i kronor
2008	RFSL, BOJ, ROKS, SKR	922 000
2009	RFSL	2 200 000
	BOJ	330 000
2010	RFSL	2 566 500
	BOJ	111 500
Totalt		6 130 000

Av de ekonomiska redovisningar som RFSL respektive BOJ har återrapporterat för 2010 framgår att de använt alla sina medel till ansökta projektaktiviteter.

2008 års medel beviljades till fyra frivilligorganisationer

Fyra frivilligorganisationer (RFSL, ROKS, SKR och BOJ) beviljades för 2008 medel till ett gemensamt utbildningsprojekt för att utveckla brottsofferverksamheten riktad till hbt-personer som utsatts för våld i nära relationer. Syftet med utbildningen var att kvinnojourer, brottsofferjourer samt ideella verksamheter ska erbjuda hbt-personer ett korrekt och respektfullt bemötande. Projektet beviljades medel av Socialstyrelsen våren 2008. Återrapporteringen av projektet visade att 161 personer deltagit i utbildningen

som gavs vid tre tillfällen och att deltagarna ansåg att utbildningen gett dem ökade kunskaper om våld i samkönade relationer och att det lokala samarbetet mellan frivilligorganisationerna stärkts. Utvärderingen av resultatet av utbildningsprojektet visade att deltagarna ansåg sig kunna ge ett bättre bemötande och stöd till hbt-personer som utsatts för våld i nära relationer, att de kan ta upp frågan om våld i samkönade relationer och att den egna jouren fått en bättre kompetens inom området. Statsbidraget 2008 till frivilligorganisationerna som genomfört utbildningsprojektet till förmån för hbt-personer som är brottsoffer redovisades till regeringen den 31 maj 2009.

2009 års medel beviljades till två frivilligorganisationer

Socialstyrelsen beslutade att vid fördelningen av 2009 års statsbidrag prioritera projekt som syftade till att utveckla metoder och arbetssätt för eftersatta grupper, t.ex. män som utsatts för våld, kompetensutveckling till ideella kvinno- och brottsofferjourer och att öka medvetenheten hos hbt-personer om våld i nära relationer. De två frivilligorganisationer som beviljades medel för 2009 var BOJ och RFSL:s brottsofferjour. Resultatet visade att de uppsatta projektmålen i stort sett uppnåddes. Åtterrapporteringen redovisades till regeringen den 31 maj 2010.

2010 års medel beviljades till två frivilligorganisationer

I enlighet med ansökan för 2010 har RFSL genomfört de fem delprojekten och därmed uppnått det övergripande syftet. BOJ ansökte 2010 om medel för att kunna bedriva studiecirklar för att öka kunskapen i de lokala jourerna om våldsutsatta hbt-personer. Då framtagandet av BOJ:s eget utbildningsmaterial blev försenat, fick det konsekvenser i form av färre genomförda studiecirklar än det uppsatta målet för 2010. Åtterrapporteringen och resultatet av projekten redovisas i föreliggande rapport till regeringen.

Socialstyrelsens bedömning

År 2008 var det första året som statsbidrag för främjande av brottsofferverksamhet för hbt-personer delades ut av Socialstyrelsen. Sammanfattningsvis har regeringens satsning på brottsofferverksamhet för hbt-personer bidragit till en kompetensutveckling inom frivilligorganisationernas brottsofferjourer, ökad medvetenhet och kunskap hos hbt-personer om våld i nära relation och ett ökat stöd till våldsutsatta hbt-personer.

BOJ har under de tre åren på ett aktivt sätt bedrivit sina utvecklingsprojekt och lyckats öka medvetenheten och kunskapen hos hbt-personer om våld i nära relationer. BOJ fyller en viktig funktion bland hjälpsökande hbt-personer eftersom de kan utgöra ett alternativ till den lokala RFSL jouren. Hbt-personer som utsatts för våld och som vänder sig till BOJ, som rikstäckande organisation, kan förbli anonyma som hjälpsökande medan den lokala RFSL jouren inte alltid kan ge den önskade anonymiteten.

RFSL har sedan starten av sin brottsofferjour i oktober 1998 arbetat mer systematiskt för att utveckla brottsofferverksamheten för hbt-personer. RFSL har beviljats utvecklingsmedel för att utveckla brottsofferverksamheten för hbt-personer utsatta för våld i nära relationer vid alla tre ansökningsfallena. RFSL:s brottsofferjour har från 2008 till 2010 genomfört ett stort antal aktiviteter som ökar kännedomen och kompetensen om våld som rör hbt-personer inklusive unga hbt-personer, men också genom att delta i europeiska projekt kring hbt-personers utsatthet. Socialstyrelsen bedömer att den verksamhet som RFSL:s brottsofferjour bedriver för hbt-personer som utsatts för våld och med särskilt stöd till unga hbt-personer, till stor del utgör det mest konkreta och kompetenta stöd som finns att tillgå i Sverige.

Några viktiga synpunkter som framkommit från både BOJ och RFSL är att kompetensen hos andra aktörer i samhället behöver höjas för att hbt-personer som utsatts för våld ska våga söka hjälp och bli professionellt bemötta.

De nationella frivilligorganisationerna uppger också att den kortsiktiga finansieringen på ett år i taget utgör ett hinder för ett mer långsiktigt arbete med stöd till brottsofferverksamheten. Socialstyrelsen har också i organisationernas återrapporteringar noterat att projektiden på ett år kan utgöra ett problem för att genomföra alla planerade aktiviteter, att möjligheten för riksorganisationerna att nå ut till alla lokala jourer kan behöva få ta längre tid och att möjligheten för organisationerna att själva planera för ett mer långsiktigt arbete och se effekter av det blir svårt.

Socialstyrelsen föreslår därför att finansieringen av statsbidrag till frivilligorganisationer som bedriver brottsofferverksamhet för hbt-personer ses över i syfte att finna en mer långsiktig lösning. Ett flerårigt finansiellt stöd underlättar ett långsiktigt arbete hos frivilligorganisationerna och inte minst ger det en trygghet för målgruppen att det finns en kontinuitet i brottsofferverksamheten.

Referenser

1. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). Våld i nära relation. Hämtad 2011-04-18 från:
http://www.nck.uu.se/Kunskapscentrum/Kunskapsbanken/amnen/Vald_i_nara_relationer/
2. Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas och transpersoners rättigheter (RFSL). Våld i samkönade parrelationer. Hämtad 2011-03-31 från <http://www.rfsl.se/brottsoffer/?p=4273>
3. Brottsofferjourernas riksförbund (BOJ). Våld i nära relationer. Hämtad 2011-03-31 från <http://www.rfsl.se/brottsoffer/?p=4273>
4. Holmberg C, Stjernqvist U. Våldsamt lika och olika. Om våld i samkönade parrelationer. Stockholm; RFSL, 2008.
5. Brottsförebyggande rådet (Brå). Hatbrott. Hämtad 2011-03-31 från http://www.bra.se/extra/pod/?action=pod_show&id=32&module_instance=2
6. Brottsförebyggande rådet (Brå). Våld mot kvinnor och män i nära relationer, våldets karaktär och offrens erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Stockholm; Bråttsförebyggande rådet, Rapport 2009:12.
7. Regeringen. Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer, Regeringens skrivelse 2007/08:39.
8. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). Delrapport 2. Nationell kartläggning om hur mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer beaktas i grundutbildningar vid universitet och högskolor. Hämtad 2011-04-18 från <http://www.nck.uu.se/Publikationer/>

Bilaga 1 RFSL:s brottsofferjours ekonomiska uppföljning 2010

Ekonomisk redovisning, RFSL: s brottsofferjour.

Projektkostnader	Kronor
Personalkostnader (inkl.soc. avg.)	925 000
Lokalkostnader	205 000
Investeringar (datorer, möbler etc.)	50 000
Kommunikationsinsatser	726 000
Kompetensutveckling	12 000
Handledning	58 500
Ledning brottsofferjouren	44 400
Utvärdering	69 000
Utbildning	41 000
Egeninsats EU-projekt	130 000
Skyddat boende	59 000
Ungdomsprojekt	125 000
Administration plus revision	134 000
 Summa kostnader	 2 578 900
 Medel från Socialstyrelsen	 2 566 500

Källa: Återrapportering av RFSL:s projektmedel 2010.

Bilaga 2 BOJ:S ekonomiska uppföljning

Ekonomisk redovisning, Brottsofferjourenas riksförbund.

Projektkostnader	Kronor
Tryck av informationsfolder	24 380
Arbetskostnad för originalframställning inklusive text och form för folder och kort	14 730
Tryck informationskort lokala kontaktuppgifter	11 723
Marknadsföring	13 850
Administration	3 000
Projektleddning	15 000
Summa kostnader	82 683
Medel från Socialstyrelsen	111 500*

Källa: Återrapportering av BOJ:s projektmedel 2010.

* 28 817 kronor har inte utnyttjats av BOJ under 2010, men har beviljats använda dessa under 2011 i enlighet med ansökan för 2010.